ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

ផែនការសកម្មភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម និងគោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការអនុវត្តគោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅកម្ពុជា

Agricultural Extension Strategic Action Plan and Implemenation Guidelines for Policy on Agricultural Extension in Cambodia

រៀបចំដោយ៖ កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្មថ្មីដែលធន់ទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (ASPIRE)

ផ្តល់មូលនិធិដោយ៖ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងមូលនិធិអន្តរជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍកសិកម្ម (IFAD)

ថ្ងៃទី ២៨ ខែមេសា ឆ្នាំ ២០១៨

IFAD
Investing in rural people

អក្សរកាត់

AEA	:	ទីប្រឹក្សាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
AEAC	:	គណៈកម្មាធិការប្រឹក្សាយោបល់សម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មថ្នាក់ជាតិ
AES	:	អ្នកឯកទេសផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
AIH	:	មជ្ឈមណ្ឌលព័ត៌មានកសិកម្ម
AERSC	:	អនុគណៈកម្មាធិការនិយ័តកម្មការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
ASPIRE	:	កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្មថ្មីដែលធន់ទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ
CAC	:	គណៈកម្មាធិការកសិកម្មឃុំ
CARDI	:	វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍកសិកម្មកម្ពុជា
CEW	:	ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយឃុំ
DAE	:	នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម
DATST	:	ក្រុមការងារគាំទ្របច្ចេកទេសកសិកម្មស្រុក
GDA	:	អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម
HRD	:	ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស
ICT	:	ព័ត៌មានវិទ្យា
MAFF	:	ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
PAEC	:	គោលនយោបាយស្តីពីការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅកម្ពុជា
PNCA	:	សាលាជាតិកសិកម្មព្រែកលៀប
TWGAW	:	ក្រុមការងារបច្ចេកទេសទទួលបន្ទុកកសិកម្ម និងទឹក
KNSA	:	សាលាជាតិកសិកម្មកំពង់ចាម
NATSC	:	អនុគណៈកម្មាធិការបច្ចេកទេសកសិកម្ម
NGO	:	អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល
PAEWG	:	ក្រុមការងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មខេត្ត
PDAFF	:	មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទខេត្ត
RGC	:	រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
RUA	:	សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម
VEW	:	ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយភូមិ

មាតិកា

Contents

មាតិកា..........III
អារម្ភកថា..........1
សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ..........9
របាយការណ៍សង្ខេប..........11
ផ្នែកទី ១៖ ផែនការសកម្មភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម..........24
គោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម៖ ចក្ខុវិស័យ បេសកម្ម និងគោលដៅ..........26
គោលបំណង..........26
ការវិភាគចំណុចខ្លាំង ចំណុចខ្សោយ ឱកាស និងឧបសគ្គ (SWOT) របស់ការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មក្នុងប្រទេសកម្ពុជា..........27
ក្របខ័ណ្ឌការងារផែនការសកម្មភាពយុទ្ធសាស្ត្រផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម..........33
ផែនការសកម្មភាពយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការអនុវត្ត PAEC..........36
១. ការរៀបចំស្ថាប័ន និងក្របខ័ណ្ឌការងារផ្នែកច្បាប់..........39
២. ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម..........45
៣. ការតភ្ជាប់ការស្រាវជ្រាវ ការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម និងការអប់រំសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យា..........54
៤. ការអភិវឌ្ឍសម្ភារៈផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម..........57
៥. ការផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម..........62
ការផ្តល់ហិរញ្ញវត្ថុដល់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម..........68
ការតាមដាន ការវាយតម្លៃ និងការរៀនសូត្រ..........69
សន្និដ្ឋាន..........74
ឯកសារពិគ្រោះ..........75
ផ្នែកទី ២. គោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ ការអនុវត្តគោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅកម្ពុជា..........76
សេចក្តីផ្តើម និងសារៈ..........76
ការរៀបចំការងារផ្នែកស្ថាប័ន ក្របខ័ណ្ឌការងារផ្នែកច្បាប់..........77

គណៈកម្មាធិការប្រឹក្សាយោបល់សម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មថ្នាក់ជាតិ 79
អនុគណៈកម្មាធិការបច្ចេកទេសកសិកម្ម (NATSC) 82
មន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទខេត្ត (PDAFF) 86
ក្រុមការងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មខេត្ត...................... 86
ក្រុមការងារគាំទ្របច្ចេកទេសកសិកម្មស្រុក...................... 89
មជ្ឈមណ្ឌលកសិកម្មឃុំ 90
ការជ្រើសរើស និងការបណ្តុះបណ្តាលភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម 92
តួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវរបស់ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម 93
ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម...................... 95
តម្រូវការបណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិក 97
វិធីសាស្ត្រក្នុងការបណ្តុះបណ្តាល 98
នីតិវិធីសម្រាប់ការដាក់ពាក្យសុំ និងការជ្រើសរើស 99
វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល (សាកលវិទ្យាល័យ/មហាវិទ្យាល័យ/មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាល)...................... 100
ប្រព័ន្ធការវាយតម្លៃ និងដាក់ពិន្ទុ 101
ផ្នែកការហាត់ការ និងអនុវត្តន៍ជាក់ស្តែង...................... 102
ការវាយតម្លៃពីភាគីពាក់ព័ន្ធ...................... 102
ម៉ូឌុលបណ្តុះបណ្តាល...................... 102
ផែនការការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពសម្រាប់នាយកដ្ឋាន/ភ្នាក់ងាររបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ 104
ការតភ្ជាប់ការស្រាវជ្រាវ ការអប់រំ និងការផ្សព្វផ្សាយពីកសិកម្ម សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យា...................... 106
ការអភិវឌ្ឍសម្ភារៈផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម 108
ការផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម 113
យុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីពង្រឹងការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម 116
ការផ្តល់ហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម 116
ការតាមដាន វាយតម្លៃ និងការរៀនសូត្រ 117
ឯកសារពិគ្រោះ...................... 124
ឧបសម្ព័ន្ធ កៈ រចនាសម្ព័ន្ធស្ថាប័ននៃអង្គភាពផ្សេងៗរបស់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម...................... 127
ឧបសម្ព័ន្ធ ខៈ ការពិពណ៌នាវគ្គសិក្សាសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម (ដែលត្រូវបានស្នើឡើង)131
ម៉ូឌុលទី ១ៈ មូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការអប់រំកសិកម្ម...................... 132

ម៉ូឌុល ១.១៖ ការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅកម្ពុជា 132
ម៉ូឌុល ១.២៖ វិធីសាស្ត្រ និងបច្ចេកទេសដែលមានការចូលរួម 134
ម៉ូឌុល ១.៣៖ ផលិតកម្មដំណាំនៅតាមវាល 136
ម៉ូឌុល ១.៤៖ ផលិតកម្មដំណាំសាកវប្បកម្ម 138
ម៉ូឌុល ១.៥៖ វារីវប្បកម្ម 141
ម៉ូឌុល ១.៦៖ ផលិតកម្មសត្វ 143
ម៉ូឌុល ១.៧៖ ផលិតកម្មដំណាំចម្ការ 145
ម៉ូឌុល ១.៨៖ ព្រៃឈើ 147
ម៉ូឌុល ១.៩៖ សុខភាពសត្វ 148
ម៉ូឌុលទី ២៖ ម៉ូឌុលកម្រិតខ្ពស់ស្ដីពីការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម 150
ម៉ូឌុល ២.១៖ សង្គមវិទ្យាជនបទ 150
ម៉ូឌុល២.២៖ ការប្រាស្រ័យទាក់ទងផ្នែកកសិកម្ម 152
ម៉ូឌុល ២.៣៖ ការកៀងគរផ្នែកសង្គម 154
ម៉ូឌុល ២.៤៖ ការអភិវឌ្ឍសហគមន៍ 156
ម៉ូឌុល ២.៦៖ ការងារជាក្រុម និង ការអភិវឌ្ឍជាក្រុម 159
ម៉ូឌុល ២.៧៖ យេនឌ័រ និង ការអភិវឌ្ឍ 161
ម៉ូឌុល ២.៨៖ ធ្វើការជាមួយសហគមន៍ជនបទ 162
ម៉ូឌុល ២.៩៖ ការធ្វើទីផ្សារកសិកម្ម និងសហគមន៍ 163
ម៉ូឌុលទី ៣៖ ការគ្រប់គ្រង ផ្ដោតលើវគ្គបណ្ដុះបណ្ដាលសម្រាប់អ្នកឯកទេសផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម 165
ម៉ូឌុល៣.១៖ ការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម 165
ម៉ូឌុល ៣.២៖ ការអនុវត្តកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម 167
ម៉ូឌុល ៣.៣៖ ការតាមដាន និងវាយតម្លៃកម្មវិធី 169
ម៉ូឌុល ៣.៤៖ការគ្រប់គ្រងភាពជាអ្នកដឹកនាំ 171
ម៉ូឌុល ៣.៥៖ វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវ 173
ម៉ូឌុល ៣.៦៖ ការគ្រប់គ្រងកសិធុរកិច្ចកសិកម្ម 175
ម៉ូឌុល ៣.៧៖ ទីផ្សារ និងការគ្រប់គ្រងច្រវាក់ការផ្គត់ផ្គង់ 178
ម៉ូឌុលទី ៤៖ ម៉ូឌុលស្ដីពី បច្ចេកទេសកសិកម្ម 181
ម៉ូឌុល ៤.១៖ ផលិតកម្មដំណាំស្រូវ 181

ម៉ូឌុល ៤.២ ៖ ផលិតកម្មគ្រាប់ពូជ 183
ម៉ូឌុល ៤.៣ ៖ វិធានការចម្រុះការពារដំណាំ 185
ម៉ូឌុល ៤.៤៖ ផលិតកម្មការចិញ្ចឹមជ្រូក 188
ម៉ូឌុល ៤.៥៖ ផលិតកម្មទឹកដោះ និងសាច់គោ....190
ម៉ូឌុល ៤.៦៖ ផលិតកម្មបក្សី....193
ម៉ូឌុល ៤.៧៖ កសិ-រុក្ខកម្ម 195
ឧបសម្ព័ន្ធ គ-១៖ ការពិនិត្យតាមដានសេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម (គំរូសូចនាករ).... 197
ឧបសម្ព័ន្ធ គ-២៖ ការពិនិត្យតាមដានសេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម 206
ឧបសម្ព័ន្ធ ឃ៖ ការសិក្សាទិន្នន័យដើមគ្រា និងការស្ទាបស្ទង់មតិវាយតម្លៃសេចក្តីត្រូវការ 224
ឧបសម្ព័ន្ធ ង៖ គំរូឧបករណ៍វាយតម្លៃកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយកសិដ្ឋាន.... 245
ឧបសម្ព័ន្ធ ច-១៖ ការស្ទង់មតិព័ត៌មានដើមគ្រាអំពីភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម 273
ឧបសម្ព័ន្ធ ច-២៖ សន្និធិអ្នកផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម 275

បញ្ជីរាយនាមតារាង

តារាងទី១.សេចក្តីសង្ខេបលើអនុសាសន៍នៃផែនការសកម្មភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម...14
តារាងទី២. ថវិកាប៉ាន់ប្រមាណសម្រាប់ការអនុវត្តគោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅកម្ពុជា....23
តារាងទី៣. សង្ខេបអំពីគំហើញ SWOT....30
តារាងទី៤៖ ខ្លឹមសារសង្ខេបនៃការរៀបចំផ្នែកស្ថាប័នសម្រាប់ការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធនានាក្នុងការអនុវត្ត PAEC....40
តារាងទី ៥៖ ថវិកាសម្រាប់អនុវត្តសមាសធាតុផ្នែកការរៀបចំស្ថាប័ន និងក្របខ័ណ្ឌការងារស្ថាប័ន....45
តារាងទី ៦៖ ផែនការរយៈពេលប្រាំឆ្នាំសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម (ចំនួនមនុស្ស)...52
តារាងទី ៧៖ ផែនការថវិកាសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម (ដុល្លាអាមេរិក)....53
តារាងទី ៨៖ ថវិកាប៉ាន់ប្រមាណសម្រាប់ការតភ្ជាប់ការស្រាវជ្រាវ និងការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មសម្រាប់អភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យា (ដុល្លារអាមេរិក)....57
តារាងទី ៩. ថវិកាប៉ាន់ប្រមាណសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសម្ភារៈផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម (ដុល្លារអាមេរិក)....61
តារាងទី ១០. ថវិកាប៉ាន់ប្រមាណសម្រាប់ការផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម (ដុល្លារអាមេរិក)....67
តារាងទី ១១. ការចំណាយសម្រាប់ការអនុវត្ត PAEC សម្រាប់រយៈពេល ៥ ឆ្នាំ....68

តារាងទី ១២. សង្ខេបអនុសាសន៍សម្រាប់ផែនការសកម្មភាពយុទ្ធសាស្ត្រ...71
តារាងទី ១៣. ការរៀបចំផ្នែកស្ថាប័នសម្រាប់ការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងការអនុវត្ត PAEC...............81
តារាងទី ១៤. ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មដែលត្រូវការសម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា..97
តារាងទី ១៥. ប្រព័ន្ធដាក់ពិន្ទុសម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាលភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម...................................101
តារាងទី ១៦. ម៉ូឌុលបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម..103
តារាងទី ១៧. ការបណ្តុះបណ្តាលពេលកំពុងបំពេញការងារសម្រាប់នាយកដ្ឋាន/ទីភ្នាក់ងារនៅក្រោមក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ..105
តារាងទី ១៨.ឧទាហរណ៍អំពីសូចនាករតាមដានសម្រាប់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម...118
តារាងទី ១៩.បញ្ជីសូចនាករវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់ដែលត្រូវបានស្នើឡើង...120

បញ្ជីរាយនាមរូបភាព

រូបភាពទី ១៖ រចនាសម្ព័ន្ធការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មក្នុងប្រទេសកម្ពុជា..33
រូបភាពទី ២៖ ក្របខ័ណ្ឌការងារយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីពង្រឹងការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម 34
រូបភាពទី ៣៖ ក្របខ័ណ្ឌការងារផែនការសកម្មភាពយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម. 38
រូបភាពទី ៤៖ ប្រភេទ និងកម្រិតភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មក្នុងប្រទេសកម្ពុជា.......................................47
រូបភាពទី ៥៖ គោលវិធីបែបម៉ូឌុលក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម...............................49
រូបភាពទី ៦. ក្រាហ្វិកលំហូរការងារសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសម្ភារៈផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម.....................................62
រូបភាពទី ៧. រចនាសម្ព័ន្ធរបស់នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម (ដែលត្រូវបានស្នើឡើង). 88
រូបភាពទី ៨. ភ្នាក់ងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មដើរតួនាទីជាស្ពានភ្ជាប់រវាងសហគមន៍ជាមួយការស្រាវជ្រាវផ្នែកកសិកម្ម អង្គការបណ្តុះបណ្តាល និងផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម..130
រូបភាពទី ៩. ក្រាហ្វិកលំហូរការងារសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសម្ភារៈផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម។ (កែសម្រួលចេញពី ទីប្រឹក្សាផ្នែកគ្រប់គ្រងចំណេះដឹង និង ព័ត៌មានវិទ្យា n.d.)..132
រូបភាពទី ១០. រចនាសម្ព័ន្ធការចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម. 138

អារម្ភកថា

កសិកម្ម គឺជាវិស័យឈានមុខគេមួយសម្រាប់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ការអភិវឌ្ឍកសិកម្ម គឺមានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រាប់សន្តិសុខស្បៀង និងអាហារូបត្ថម្ភ។ ដូច្នោះហើយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (RGC) មានផែនការបន្តការវិនិយោគដើម្បីផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មដល់កសិករខ្នាតតូចក៏ដូចជាកសិករខ្នាតធំផងដែរ។ ប្រសិទ្ធភាពនៃសេវាផ្សព្វផ្សាយ គឺមានដែនកំណត់ ដោយខ្វះនូវក្រមខ័ណ្ឌស្ថាប័ន និងនីតិបញ្ញត្តិសម្រាប់គាំទ្រ និងការសម្របសម្រួលនៃប្រតិបត្តិការសេវាផ្សព្វផ្សាយ ធនធានមនុស្សមានកំណត់ ការតភ្ជាប់រវាងការស្រាវជ្រាវ ការផ្សព្វផ្សាយ ការអប់រំ កសិករ និងទីផ្សារនៅមានកម្រិត ហើយ សេវាផ្សព្វផ្សាយដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ឬមានការសហការគ្នាមិនបានល្អនៅក្នុងចំណោម វិស័យសាធារណៈ និងវិស័យឯកជន និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិ និងអន្តរជាតិ។

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានដាក់ចេញនូវគោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅកម្ពុជានាឆ្នាំ២០១៥ គឺគាំទ្រការផ្តល់សេវាកម្មតាមបែបពហុភាគីនិយម (Pluralism) ដូចជាការចូលរួមពីគ្រប់អ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងការផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយដល់កសិករ យន្តការទាំងនេះ ជាការគាំទ្រ សម្របសម្រួល និងផ្សារភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងរវាងគ្រប់អ្នកផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅកម្ពុជា ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការអ្នកផលិត និងតម្រូវការទីផ្សារ។

កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្មថ្មីដែលធន់ទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (ASPIRE) បានរៀបចំ " **ឯកសារ ផែនការសកម្មភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម និងគោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការអនុវត្តគោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅកម្ពុជា**" នេះឡើង ដោយបានរៀបចំ ការប្រជុំជាមួយនាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម គណៈកម្មធិការពិគ្រោះយោបល់សម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម (AEAC) អនុគណៈកម្មាធិការបច្ចេកទេស (NATSC) អនុក្រុមការងារផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម និងទឹក និងសិក្ខាសាលពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសកសិកម្ម អ្នកឯកទេស និងអ្នកពាក់ព័ន្ធមកពីស្ថាប័ន និងអង្គភាពផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម អង្គភាពជំនាញបច្ចេកទេសនានា មកពីមន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទទាំង ២៥រាជធានី ខេត្ត/ក្រុង វិស័យឯកជន និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ។

អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទសូមដាក់ចេញនូវ " **ឯកសារ ផែនការសកម្មភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម និងគោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការអនុវត្តគោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅកម្ពុជា**" ដែលជាឯកសារគ្រឹះសម្រាប់មន្ត្រីកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទខេរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ភ្នាក់ងារប្រតិបត្តិនៅមូលដ្ឋាន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់យកទៅអនុវត្តក្នុងការផ្ទេរបច្ចេកទេសកសិកម្មថ្មីៗ វិធីសាស្ត្រ ការផ្លាស់ប្តូរនូវបទពិសោធន៍ ការចែករំលែកចំណេះដឹង និងនាំមកនូវកំណើនផលិតកម្មកសិកម្ម ជម្រុញឲ្យមានស្ថិរភាពសេដ្ឋកិច្ចគ្រួសារកសិករ សម្រួលដល់កសិករក្នុងការ

សម្របខ្លួនតាមស្ថានភាពវិវត្តនៃសាកលភាវូបនីយកម្ម និងពាណិជ្ជូបនីយកម្មកសិកម្ម បន្សុាំនិងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ រួមចំណែកក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ផលិតផលកសិកម្មនៅលើទីផ្សារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

ថ្ងៃ ទី ឆ្នាំច សំរឹទ្ធិស័ក ព.ស ២៥៦២

រាជធានីភ្នំពេញ,ថ្ងៃទី...............ខែ.............ឆ្នាំ២០១៨

អគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានធ្វើការប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងមុតមាំក្នុងការធានាសន្តិសុខស្បៀង និងអាហាររូបត្ថម្ភរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា។ ការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម គឺជាមុខងារចំបងមួយរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ (MAFF)ដែលមានគោលដៅកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងបង្កើនផលិតភាពកសិកម្មតាមរយៈការធ្វើទំនើបកម្ម និងពាណិជ្ជូបនីយកម្មវិស័យកសិកម្មក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ដើម្បីឈានទៅសម្រេចគោលដៅនេះ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ បានប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់នូវគោលនយោបាយស្តីពីការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅកម្ពុជា (PAEC)ក្នុងឆ្នាំ២០១៥។គោលនយោបាយនេះចែងអំពីយុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការសកម្មភាពដើម្បីពង្រឹងសេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

គោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មថ្មីនេះ តស៊ូមតិឱ្យមានការគ្រប់គ្រងសេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មដែលមានលក្ខណៈវិមជ្ឈការនៅថ្នាក់ខេត្ត និងថ្នាក់ស្រុក ដោយផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មផ្អែកលើភាពចាំបាច់ និងសេចក្តីត្រូវការក្នុងមូលដ្ឋាន និងការចូលរួមពីភាគីពាក់ព័ន្ធនានានៅក្នុងការធ្វើផែនការ និងការផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មតាមរយៈភាពជាដៃគូរវាងវិស័យសាធារណៈ និងឯកជន។ គោលនយោបាយថ្មីនេះ ដាក់ឱ្យមានយុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការសកម្មភាពជាច្រើន ប៉ុន្តែមិនមានគោលការណ៍ណែនាំជាក់លាក់លម្អិតនោះទេ។ ដៃគូអភិវឌ្ឍនិងអ្នកអនុវត្តន៍ទាំងអស់ត្រូវការគោលការណ៍ណែនាំជាក់លាក់អំពីថាតើគណៈកម្មាធិការធ្វើការសម្រេចចិត្តបែបការចូលរួមនានាត្រូវបំពេញមុខងារយ៉ាងណា និងធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ការសម្របសម្រួលកិច្ចសហការនិងភាពជាដៃគូរវាងអ្នកផ្តល់សេវានានា។ ឯកសាររបស់យើងនាពេលនេះគឺជាកិច្ចឆ្លើយតបជាមួយសេចក្តីត្រូវការនេះ។

ឯកសារនេះត្រូវបានផលិតឡើងដោយមានការគាំទ្រយ៉ាងខ្លាំងក្លា ពីអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្មនៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទនិងនាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម (DAE)។ លោកបណ្ឌិត ម៉ាក់ សឿន ដែលជាប្រធានកម្មវិធីស្រាវជ្រាវ និងផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម និងលោកបណ្ឌិត ម៉ៅ មិនា ដែលជាប្រធាននាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម បានផ្តល់ធាតុចូលនិងមតិយោបល់ស្តីពីយុទ្ធសាស្ត្រផែនការសកម្មភាព ជាក់លាក់ និង បានចង្អុលបង្ហាញផ្លូវស្តីពីការអនុវត្តគោលនយោបាយនេះ។ ផែនការសកម្មភាព និងគោលការណ៍ណែនាំការអនុវត្តនេះត្រូវបានចែកជូនទៅដល់សមាជិកគណៈកម្មាធិការប្រឹក្សាយោបល់សម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មថ្នាក់ជាតិ (AEAC) អនុគណៈកម្មាធិការបច្ចេកទេសកសិកម្មជាតិ (NATSC) ក្រុមការងារបច្ចេកទេសទទួលបន្ទុកកសិកម្ម និងទឹក (TWGAW) និងសមាជិករបស់ក្រុមការងារជំនួយផ្នែកការបណ្តុះបណ្តាលនិងបច្ចេកទេសរបស់នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម។ សមាជិកគណៈកម្មាធិការនិងក្រុមការងារនាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម បានផ្តល់មតិនិងយោបល់គ្រលប់លើសេចក្តីព្រាងផែនការសកម្មភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រនិងគោលការណ៍ណែនាំការអនុវត្ត PAEC ហើយធាតុចូលទាំងអស់ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងឯកសារនេះ។

សូមថ្លែងអំណរគុណជាពិសេសចំពោះលោកបណ្ឌិត Norman Welsh ជាទីប្រឹក្សាកម្មវិធី ASPIRE ដែលបានចែករំលែកគំហើញពីការវិភាគ SWOT លើបញ្ហាការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស និងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សសម្រាប់នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម។ ក្រុមការងារកម្មវិធី ASPIRE ដែលរួមមាន លោកស្រី យឹម សំណាង លោក ចាយ គង់គ្រុយ លោកស្រី សាង ស៊ីឡេង លោក ខៀន សុវណ្ណារា លោក ហេង ប៊ុន្នី និង លោក

សាយ   តុម   បានជួយផ្តល់ឯកសារដែលមានបច្ចុប្បន្នទាក់ទងជាមួយព័ត៌មាននៅក្នុងឯកសារនេះយ៉ាងទាន់ពេលវេលា។

ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះមតិ និងយោបល់ត្រឡប់ទាំងអស់ដែលបានមកពីបុគ្គលនិងគណៈកម្មាធិការដូចបានរាយនាមខាងលើ។ រាល់កំហុស និងភាពខ្វះចន្លោះទាំងឡាយដែលអាចមាននៅក្នុងឯកសារនេះគឺជាកំហុស និងភាពខ្វះចន្លោះរបស់រូបខ្ញុំផ្ទាល់។

សាស្ត្រាចារ្យ Murari Suvedi
ទីប្រឹក្សាកម្មវិធី ASPIRE

របាយការណ៍សង្ខេប

កសិកម្ម គឺជាវិស័យឈានមុខគេមួយសម្រាប់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ការអភិវឌ្ឍកសិកម្ម គឺមានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រាប់សន្តិសុខស្បៀង និងអាហាររូបត្ថម្ភ។ ដូច្នោះហើយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា (RGC) មានផែនការបន្តការវិនិយោគដើម្បីផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មដល់កសិករខ្នាតតូចក៏ដូចជាកសិករខ្នាតធំផងដែរ។ ប្រសិទ្ធភាពនៃសេវាផ្សព្វផ្សាយ គឺមានដែនកំណត់ ដោយខ្វះនូវក្រមខ័ណ្ឌស្ថាប័ន និងនីតិបញ្ញត្តិសម្រាប់គាំទ្រ និងការសម្របសម្រួលនៃប្រតិបត្តិការសេវាផ្សព្វផ្សាយ ធនធានមនុស្សមានកំណត់ការតភ្ជាប់រវាងការស្រាវជ្រាវ ការផ្សព្វផ្សាយ ការអប់រំ កសិករ និងទីផ្សារនៅមានកម្រិត ហើយសេវាផ្សព្វផ្សាយដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ឬមានការសហការគ្នាមិនបានល្អនៅក្នុងចំណោម វិស័យសាធារណៈ និងវិស័យឯកជន និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិនិងអន្តរជាតិ។ ស្ថានភាពនេះតម្រូវឱ្យមានគោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅកម្ពុជាហើយនៅឆ្នាំ ២០១៥ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់និងនេសាទ (MAFF) បានបង្កើតនិងផ្សព្វផ្សាយគោលនយោបាយនេះ។

គោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅកម្ពុជា (PAEC) បានបើកផ្លូវឱ្យកាន់តែមានប្រសើរ និងការផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពបន្ថែមទៀត ដោយចាប់យកការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មតាមតម្រូវការអ្នកប្រើប្រាស់ ដោយមានការចូលរួម និងដោយការផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយតាមបែបពហុនិយម ហើយមានការសម្របសម្រួល ហើយបទបញ្ញត្តិកាន់តែប្រសើរឡើងនៃសេវាកម្មដែលផ្តល់ដោយអ្នកផ្តល់សេវាកម្មផ្សេងៗ។

របាយការណ៍នេះមានពីរផ្នែក គឺផែនការសកម្មភាពជាយុទ្ធសាស្រ្តសម្រាប់សេវាផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម និងគោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ការអនុវត្តគោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មនៅកម្ពុជា។

ឯកសារនេះរៀបរាប់ពីវិធីដោះស្រាយបញ្ហាដែលប្រឈមនឹងសេវាផ្សព្វផ្សាយនាពេលបច្ចុប្បន្ន។ **ទីមួយ** វាស្របតាមចក្ខុវិស័យនៃផែនការមេរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់និងនេសាទឆ្នាំ២០៣០។ **ទីពីរ** វាត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីបង្កើតលក្ខខណ្ឌចាំបាច់សម្រាប់ការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព នៃគោលនយោបាយផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម។

ផែនការសកម្មភាពនេះរៀបរាប់ពីយុទ្ធសាស្រ្ត ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមមុខនានា។ ការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មមានមុខងារចំនួនប្រាំ ឬផ្នែកសំខាន់ៗនៃសេវាផ្សព្វផ្សាយដូចជា ក្របខ័ណ្ឌ ស្ថាប័ននិងនីតិបញ្ញត្តិ ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ការតភ្ជាប់ការស្រាវជ្រាវផ្សព្វផ្សាយនិងការអប់រំ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យាការអភិវឌ្ឍសម្ភារៈផ្សព្វផ្សាយនិងការផ្តល់សេវាផ្សព្វផ្សាយ។ វាមានបង្ហាញពីគោលដៅ គោលបំណង លទ្ធផលចុងក្រោយ យុទ្ធសាស្រ្តសកម្មភាពជាក់លាក់ និងថវិកាសម្រាប់សមាសភាគសំខាន់ៗនីមួយៗ។

ផ្នែកទីមួយនៃរបាយការណ៍បង្ហាញពីផែនការសកម្មភាពជាយុទ្ធសាស្រ្ត ដោយតម្រឹមគោលដៅនៃការផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មទៅនឹងផែនការមេរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទឆ្នាំ២០៣០ ។ ការវិភាគពីចំណុចខ្លាំង ភាពទន់ខ្សោយ ឱកាស និងការគំរាមកំហែង (SWOT) នៃប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយត្រូវបានធ្វើឡើងតាម